

«St. Olav utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Oppsigelser må være eksp. i hende seinst 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 99347. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, er åpen hver dag kl. 10—3. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHOOLD: Kjenn din religion. — Katolsk kristenliv. — Rekviem i Nidarosdomen. — Ignis. — Her hjemme.

Kjenn din religion.

Av A. J. LUTZ. O. P.

VIII. Mennesket og syndefallet.

«Og Gud sa: La oss gjør mennesker i vårt bilde, etter vår liknelse, og de skal råde over fiskene i havet og over fuglene under himmelen og over feet og over all jorden og over alt kryp som rører seg på jorden» (1. Mos. 1, 26). «Og Gud Herren dannet mennesket av jordens mold og blåste livets ånde i hans nese; og mennesket ble til en levende sjel» (1. Mos. 2, 7). Den menneskelige natur har altså sitt utspring for legemets vedkommende i den materielle verden. Sjelen derimot er umiddelbart skapt av Gud som et åndelig livsprinsipp. Den lære som påstår at mennesket ved en årtusenlang utvikling stammer fra en eller annen dyreart er likeså uforenlig med den sunne fornuft som med Guds åpenbaring. Det rent animalske liv kan ikke gi hva det ikke eier. Dyret har hverken fornuft eller fri vilje, dyret har ingen trang til den absolutte sannhet og det universelle gode. Dyret har ingen evighetslengsel, ingen skjønnehetsans, ingen ansvarsfølelse. Det har bare sanser, instinkter og drifter som gjør det nok mottagelig for dressur, men ikke for intellektuell kultur eller etikk. Og om en dyreart enn lever i millioner av år, så vil den aldri oppløfte seg fra det animalske plan til det åndelige, hverken ved sin egen kraft eller ved hjelp av andre skapte krefter, likeså litt som fjellenes granitt kan få liv i seg, om den står i aldri så mange årtusener. Ikke engang for det menneskelige legemes vedkommende kan vi si at det har utviklet seg fra dyret. Umulig vilde det ikke ha vært at Gud på et bestemt tidspunkt i en dyrearts historie omskapte den til menneske ved å gi den en åndelig sjel isteden-

for den animalske. Men det finnes ikke noe vitenskapelig bevis for at vi må tolke bibelen i den forstand, når den sier at mennesket er skapt av mold.

Den menneskelige sjel er udødelig. «Støvet vender tilbake til jorden og blir som det var før og ånden vender tilbake til Gud som gav den» (Pred. 12, 7). «Og vær ikke redd for dem som slår i hjel legemet, men ikke kan slå i hjel sjelen» (Matt. 10, 28). Dyrenes og plantenes sjel, dvs. deres livsprinsipp, har ingen andre livsfunksjoner enn å gjøre levende en fysisk organisme. De dør derfor bort med den. Menneskets sjel derimot er ikke helt innfanget i det vegetative og sanselige. Den er ikke helt innordnet i den fysiske verdens gang. Våre edleste energier, fornuften og viljen, lever sitt eget liv på et høyere plan enn den verden hvor liv og død avløser hverandre. «Med sin materielle storhet oppsluker universet meg som et punkt, med min tanke er det meg som omfatter det» (Pascal). Det finnes bare en makt som kunde tilintetgjøre sjelen, Guds allmakt. Men Gud som skapte sjelen slik at den er mottagelig for Gud selv, vil ikke frata den livet. «Gud er ikke de dodes Gud, men de levendes» (Matt. 22, 32).

Det liv Gud gav oss da han skapte mennesket var imidlertid ikke bare det naturlige. På samme tid som mennesket «ble til en levende sjel», ble det også beriket med et høyere liv, med den helliggjørende nåde. Gud vilde ikke bare være vår skaper, men også vår fader og venn. Vi skulde ikke bare kjenne og elske ham slik som han åpenbarer seg i den skapte verden og som vi kan oppfatte ham med vår naturlige fornuft, men vi skulde bli delaktige i det liv han evig lever i seg selv, «delaktige i den guddommelige natur» (2. Pet. 1, 4), delaktige i Guds evige tanke

og i Guds evige kjærlighet. Det var et vennskap mellom Gud og våre stamforeldre. Med uendelig gavmildhet skjenket Gud dem ikke bare de goder som svarer til vår natur, men meddelte seg selv ved å bli i deres sjel. De levde et fellesliv med Fader, Sønn og Hellig Ånd, altså et overnaturlig liv som sjelen vel er mottagelig for, all den stund den er ånd, men ute av stand til å oppnå ved sine medfødte krefter. Spiren til dette høyere liv ligger ikke i den menneskelige sjel, men i Guds evige kjærlighet. Derfor skulde mennesket også gå inn i Guds evige salighet.

Men dette nådens liv hadde også en velsignelsesrik virkning på vår natur. Det var opphav til en fullkommen harmoni mellom det fysiske og åndelige i oss, mellom sansene og fornuften. De åndelige evner hersket, de lavere adlød. Mellom trangen til de åndelige og de evige goder og trangen til de jordiske og timelige var det ikke strid, men orden og fred. Mennesket var helt rotfestet i Gud. Således kom også det overnaturlige åndsliv hos de første mennesker til å eie en vidunderlig klarhet, kraft og dybde. Deres personlighet var helt igjennom edel, rik og rein. Selv legemet var på sin måte delaktig i nådens liv: Mennesket skulde ikke dø. «Gud har skapt mennesket udødelig ved djevelens misunnelse er døden kommet inn i verden» (Visd. 2, 23. 24). Så livgivende virket Guds nåde, så stor og mektig var sjelen blitt ved sin forening med Gud, at den formådde å holde på avstand all forstyrrende innflytelse fra den fysiske verden, som ellers vilde ha gjort sin makt gjeldende på legemet ved å bringe skrøpeligheter, sykdommer og til slutt døden.

Men så kom katastrofen. For å sette menneskets troskap på prøve hadde skaperen satt opp en lov forbundet med en trussel. «Og Gud Herren bød mennesket: Du må fritt ete av alle trær i hagen; men treet til kunnskap om godt og ondt, det må du ikke ete av; for på den dag du eter av det, skal du visse- lig dø» (1. Mos. 2, 16. 17). Den bibelske beretning må forstås billedlig. Vi vet ikke hva som egentlig var gjenstand for Guds bud eller forbud. Vi vet bare at Gud krevde et bevis på lydighet for å minne mennesket om at skaperen er herre over alle skapninger. Adam og Eva bestod ikke prøven. De lot seg dåre av Satan. «De skal bli likesom Gud og kjenne godt og ondt» (1. Mos. 3, 5) hadde slangen sagt. Å bli som Gud, dvs. å være sin egen herre, å være i den grad avhengig at dets egen dom skulde være den avgjørende norm for godt og ondt, for sant og usant, det var det Satan lærte mennesket å etterstrebe som den høyeste ære og lykke. Hovmodet fikk mennesket til å elske sin egen vilje framfor Guds vennskap. Den første synd var altså en hovmodssynd.

Ved å kaste Guds vennskap fra seg, mistet mennesket ikke bare nådens liv, men også den legemlige udødelighet og alle de andre overnaturlige gaver som var forbundet med det. «Synden kom inn i verden ved et menneske og døden ved synden» (Rom. 5, 12). Syndefallet forandret nok ikke menneskets naturlige vesen; etter synden som før var mennesket et vesen med forstand, fri vilje. Evnen til å erkjenne det sanne og å ville det gode ble ikke utryddet. Hel-

ler ikke mistet mennesket sin medfødte lengsel etter det uendelige gode eller bevisstheten om moralsk godt og ondt. Men den harmoniske orden som utgjorde menneskets adel og lykke før syndefallet var gått tapt. Det ble strid mellom «ånd og kjød». Ånden hadde villet gjøre seg uavhengig av Gud. Til straff begynte de lavere krefter, de sanselige drifter og instinkter å gjøre opprør mot ånden og å trekke forstanden med seg ned i illusjonenes tåkete verden og å dåre hjertet med forkrenkelig, syndig attrå. Mennesket hadde mistet sitt hjertes uskyld. Det forstod ikke lenger å se naturen i dens riktige orden, i dens sammenheng med Guds skaperplan. «Da ble begges øyne åpnet og de ble var at de var nakne» (1. Mos. 3, 7).

Adams fall medførte også andre ulykkelige følger for ham og hele hans avkom. Jordlivet står no under en slags forbannelse. «Jorden skal være forbannet for din skyld, med møye skal du nære deg av den alle ditt livs dager; terner og tislere skal den bære deg og du skal ete urtene på marken. I ditt ansikts sved skal du ete ditt brød, inntil du vender tilbake til jorden, for av den er du tatt. For støv er du og til støv skal du vende tilbake» (1. Mos. 3, 17—19). Sykdom og trengsler ble vår felles lodd. Men en meget verre ulykke var at vi «av naturen ble vredens barn» (Ef. 2, 3) og at synden bor i oss. Vi mistet Guds vennskap og dermed håpet på den himmelske salighet. Hovmot, avinsyke, sanselighet, egoisme og en mengde andre syndige drifter villeder og fornedrer oss og blir årsak til åndelig forblindelse, voldshandlinger og endeløse lidelser. Istedenfor en klar og fredfull tilværelse er livet blitt en bitter kamp, en tung vandring gjennom en forbannet verden. Og etter døden venter den evige fortapelse på oss i helvetes avgrunn.

Alt dette kom over oss fordi vi ved livets naturlige forplantning stammer fra Adam. I Adams person ble vår felles menneskelige natur gjort til en syndig natur, berøvet Guds nåde, fornedret, svekket, såret. Adams synd ble en arvesynd. Den er altså ikke vår personlige synd, men naturens synd. «I Adam har personen fordervet naturen; hos Adams avkom er det naturen som forderver personen» (S. Thomas). Vi har altså andel både i Adams skyld og i dens straff, nemlig den uordnede begjærighet, livets møysommeligheter og den legemlige død. «Se, jeg er født i misgjerning og min mor har unnfanget meg i synd» (Salme 50, 7).

Men Gud glemte ikke at han hadde skapt mennesket i sitt eget bilde og bestemt det til himmelen. Den rettferdige Gud er også den barmhjertige. I samme stund da han uttalte dommen over Adams slekt, lovet han også en frelser som skulde overvinne synden og Satan. «Jeg vil sette fiendskap mellom deg og kvinnen, sa Gud til slangen, mellom din ætt og hennes ætt. Den skal knuse ditt hode, men du skal knuse den hæl» (1. Mos. 3, 15). Et hemmelighetsfullt løfte som først ble klart da den velsignede blant kvinnene hadde født verdens frelser, Jesus Kristus.

A. J. Lutz.

KATOLSK KRISTENLIV.

Tilegnet alle konvertitter.

Om Gud vilde kunde han omforme oss, gjennomsyre oss, la oss rekke vekstens høydemål på et eneste øyeblikk — og det kan også være tilfelle hvor han lar en sjel gjøre kjempeskritt ad gangen. Men i disse to liknelser har han selv anvist oss synspunktet for nådens virke, *den overnaturlige* vekst som frøkorneret — den *gradvise gjennomsyren* som surdeigen.

Dette skal trøste oss når vi synes vi ikke gjør noen framskritt, og det skal formane oss *til ofte* å motta det himmelske sennepskorn og det evige livs surdeig.

Som før sagt. Gud har aldri lovet at våre onde *tilbøyeligheter* skal forsvinne. En hyppig kommunion vil dempe dem fordi Gud gjennomsyrer oss — men de forsvinner ikke helt.

Rekviem i Nidarosdomen.

Fra Trondheim har vi mottatt følgende:

Det kan vel interessere norske katolikker å høre at i slutten av september oppførte Trøndernes ungdomskor og Symfoniorkestret med domorganist Ludvig Nielsen som dirigent Sigurd Islandsmoens Rekviem. Den ble oppført to ganger, begge ganger for en fullt besatt kirke.

Sigurd Islandsmoen er den første norske komponist som har komponert en rekviemmesse. Og han har kommet meget godt fra den krevende oppgave. Foruten en hel del egenkomposisjon har han tatt motiver fra våre norske folketonar. På en mesterlig måte har han greid å få satt sammen motivene og tilpasset dem etter latinen.

Udertegnede er ingen særlig musikkjenner, men jeg synes den var praktfull, og det var også den alminnelige mening. Særlig introitus, offertorium og sekvensen (de to siste riktignok en del forkortet) var skjønne. Den første sats av sekvensen hvor et fulltonig kor og orkester fortalte oss om den fryktelige dommedag, så til solistens bedende «Recordare Jesu Pie», solikvartettens «Preces meae» og korets «Confutatis» var likedan et bedende rop om forbarmelse.

Også de øvrige satser var finfølt kirkemusikk, som vitnet om komponistens forståelse av en rekviemkomposisjon.

Både solistene og koret sang latinen helt utmerket. Tydelig og klart kunde en høre hvert ord. Det vitner om sangernes store interesse for oppgaven.

Oppførelsen tok ca. 1 time, så hva angår tiden skulde det vel ikke være noe i veien forat den kunde synges til en messe.

I Nidarosdomen har det også tidligere vært oppført til konsert forskjellige messekomposisjoner. Således oppførte for noen år siden koret «Samklang» Beethovens praktfulle Missa Solemnis, Mozarts Rekviem og Verdis Rekviem.

J. K.

Gud bruker selv de tilbakevendende synder — når vi angre og omvender oss — til å vise oss vår egen kraftløshet og at vi ikke kan noe uten hans nåde.

V

FORARGELSEN PÅ DET HELLIGE STED

Det er i Kirkens liv som i den enkelte katolikks liv en dyp hemmelighet — *forargelsens*.

Vårherre har talt om den i sitt ord. Han har enn da forutsagt at det er en *nodvendighet* at «forargelsen kommer, men ve den ved hvem den kommer».

Den dype mystikk i dette forhold må vi la ligge — eller be de lærde forklare oss den (så godt de kan). Vi har bare å klare det praktiske forhold til den.

Vi selv — den enkelte — har visst alle mott forargelsen på vår livsveg når vi er blitt forført eller selv har forført noen. Iallfall har vi hørt om mennesker som plutselig slo om til det onde fordi en annen viste dem vegen eller bare åpnet dem vegen til det falske, men så lettvinde: når *han* er slik da kan jeg også..... være meget verre —! Kirkehistorien har kjent forargelse på høyt og på aller høyeste sted og mens det gode eksempel bare smitter langsomt, smitter det dårlige forferdelig fort. Og det trøster med den falske trøst om «felles skibbrudd».

Det er både *sann* og *falsk forargelse*.

Den sanne kan møte enhver av oss — derfor må vi være på vakt.

La oss ta det grelleste av alle eksempler: at en konvertitt forarges på en prest fordi hans gjerninger ikke svarer til hans ord — eller (hva Gud forby!) fordi han misbruker sitt hellige embete. Det er skjedd i historien, det *kan* skje igjen så vi *må* se på den sak.

Den gode sjel føler med en gang en naturlig reaksjon: hvor er det mulig? Hvor er det motbydelig! Han rystes, han vekkes, han faller kan hende for en tid..... eller han følger det dårlige eksempel! I begge tilfelle er det en ulykke som må avverges.

For det første: bygg ikke din katolisisme på den *meneskelige* side av Kirken. Kirken er stiftet av Gud, men den består av mennesker. St. Franciskus av Assisi som opplevet så megen forargelse sa engang: om så alle prester var djevler så vilde han dog trygt legge sitt hode i Kirkens fang..... og i presten ikke se mennesket, synderen, men bare Guds vigslende tjeñer. Dette er den rette tankegang.

Beklag den uverdige som volder forargelse og be for ham — men vær ikke fariseer! Er han en synder er du det også..... han er enn da mer utsatt enn du: den som står høyest, faller dypest! Vær barmhjertig i din dom som du selv ønsker barmhjertighet. Skad ham heller ikke på hans navn og rykte — bedre var det om du hjalp ham med kjærighet og saktmodighet til oppreisen. Selv om *rykter* er sanne gjør de ingen sjel noe

gagn, «mens kjærlighetens kappe dekker syndernes mangfoldighet».

Selv er du jo ofte blitt hjulpet når din synd hadde stedt deg i nød — så ta da heller ikke du forargelse, men hjelp en fallen synder..... aner du noe om den kamp han mulig har kjempet før ulykken kom over ham?

Dette er jo den groveste og klareste forargelse, forargelsen over *de store synder*, — og Gud være lovet at den sjelden forekommer mens vi ofte har grunn til å bli oppbygget av det motsatte!

Men det er også en forargelse over *de små*..... ikke synder, men *forsyndelser*.

Et feilgrep, en misforståelse, ubekjentskap med de lokale forhold, et for oss usympatisk vesen og væremåte, litt uopplaghet, et kort avvisende svar..... alle de «små rever i vingården».

Har noen satt *deg* til dommer over presten? Heter det ikke: «dømmer ikke —?» Eller har noen lovet deg at prestens streven etter fullkommenhet skal bære som frukter *ditt* velvære? Eller har du enno ikke forstått at embetet er inkarnert i et menneske av kjøtt og blod og ikke i en seraf? Eller er du selv så fullkommen at du har råd til å feie prestegårdens døtrin og fortau? Mon ikke konvertitter ofte burde se å få rydde en god del preste-tøys ut av sine tanker og lære å se bort fra *mannen* og hen til *embetet* og så forstå at Gud ikke blir mindre fordi han verdiges å betjene seg av skrøplige eller ufullkomne redskaper.

Det står skrevet noe om «å komme sin stand ihu» — og en konvertitts «stand» er ikke å være prestens kritiker. Dette forplikter ikke til å se dyder i en prests feil og svakheter — men til beskjedenhet, kjærlighet og forståelse! Det forplikter heller ikke til å ha like stor personlig sympati for alle prester — men til: aldri å la personlige følelser spille inn overfor embetet.

En hel annen forargelse enn «de små»s er *fariseernes forargelse*.

Den har forbitret mange timer for mange prester. Og den har forspilt megen nåde for mange «fariseer». Taler eller skriver en prest et friskt og personlig ord eller lar sin personlighet gi seg utslag som ikke i forvegen er lagt på apotekervekt..... så summer det om ham: Har dere hørt? Har dere sett? Vil dere tenke dere! No skal dere høre! Er det ikke for galt? Kan en prest virkelig si, gjøre, mene, tenke osv. slik?

Dette kan ofte friste presten til å dreie nøkkelen om i døren og sette seg til rette med en god bok og la omverdenen passe seg selv — så fikk han da i all fall fred! For denne fariseernes forargelse inneholder ofte en stygg grunntone: *gleden*, den onde fryd over at en annen har gjort, sagt, ment noe man ikke selv har turdet gjort, sagt, ment. Og denne glede fører til fordreien og forvansken og forverren av det hørte — kort sagt til *falsk vitnesbyrd*.

Når vi «forarges» bør vi derfor med en gang undersøke to ting: om nettopp *jeg* er den rette til å moralisere (en god samvittighetsransaken kan hjelpe tanken på gli!) — og om «forargelsen» ikke betyr: så kan jeg jo gjøre det samme.

Men det at andre begår en feil berettiger absolutt ikke meg til å begå den samme. At jeg begår en feil

blir ikke mindre galt fordi en annen begår den samme. Altfor stor «dydig harme» røper markstukken dyd hos den forargede.

Kolportasje av sladder og forarget «dyd» havner før eller seinere i «falk vitnesbyrd».

Liknelsen om «den gjeldbundne tjener» er den beste advarsel mot forargethet selv om den så finnes på det hellige sted.

 Ignis
ORGAN FOR KATOLSK UNGDOM

Biskopens preken til ungdommen Kristi-Kongefestdagen

Hver den som er av sannheten hører min røst.
Joh. 18, 37.

Høytelskede i Herren.

Kjære katolske ungdom.

Kristi kongefest er helt igjennom en fest for vår tid, en fest som lyser i våre dagers mørke som en glødende ild og viser vegen til en lykkelig og betryggende framtid. Men det er også en fest som krever av oss alle, og da framfor alt av ungdommen, en offentlig glad bekjennelse og et hellig ubrytelig løfte. En offentlig og glad bekjennelse: «Kristus er vår konge. Han alene kan føre menneskene tilbake fra de villsomme veger de har slått inn på. Han alene kan igjen skape rett og rettfærd, kjærlighet og fred blant folkene, sedenes renhet og gudsfrykt.» Et hellig ubrytelig løfte, som er den naturlige konsekvens av denne bekjennelse: «Vi vil være tro mot Kristus, vår konge, og hans Kirke. Til ham og hans Kirke vil vi vie alle våre krefter. For ham vil vi arbeide og kjempe, lide og stride.»

Alle strømninger og åndsretninger, som forsøker å rive folket med seg, vender seg til ungdommen og bruker alle midler for å vinne den, for alle vet at de dermed sikrer seg framtiden. Det gjorde også Guds sønn da han kom til jorden for å grunnlegge sitt rike, som skulde omfatte og frelse alle menneske. Kristus viste en stor forkjærlighet for ungdommen: «La de små komme til meg,» sa han, og han velsignet dem. Om den unge mann som kom til ham for å spørre hva han måtte gjøre for å få det evige liv, forteller evangeliet at Jesus så på ham og fikk ham kjær (Mark. 10, 21). Evangeliet kaller også apostelen Johannes, den disippel Jesus elsket og som han betrodde sin mor til, for en ung mann (Mark. 14, 21). Av de tre døde som Jesus

igjen vakte til livet var de to unge mennesker: den unge mann fra Naim og Jairus' lille datter. I sannhet var Kristus på en særlig måte de unges venn, og han vil i første rekke ha de unge til å følge seg.

...For Kirken, som jo er ett med Kristus, er det derfor en hellig plikt og en selvfølge å ha blikket rettet mot ungdommen og ta seg av den med forkjærlighet. Og skulde ikke de unge med største glede og kjærlighet la seg føre og belære av Kristus og hans Kirke? Jo. For Kristus og Kirken, og de alene, kan by dem en sikker og menneskeverdig framtid, og de unge selv kan legge sin framtid trygt i Kristi og Kirkens hender.

Se bare hvor de kristusfiendtlige og antikirkelige strømninger fører hen. Da tar fra mennesket aktelsen, tryggheten, friheten, samvittigheten og personligheten. Alt før krigen hadde denne antikristlige ånd skapt en en atmosfære av løgn og vold og rå brutalitet. Den drepte både sjeler og legemer og gjorde menneskene utrygge. Og sluttelig har den styrtet menneskeheten ut i den bunnløse avgrunn den no befinner seg i. Menneskene og folkene er i dag rådvillige og ser seg om etter en frelser som kan føre den ut av den nød som de selv har framkalt. Den noværende situasjon i verden er et veldig bevis for Guds eksistens og Kristi læres sannhet og uerstattelighet.

Kirken forkynner enno den dag i dag Kristi sosiale program slik som Kristus kunngjorde det i sin bergpreken med de åtte saligheter, med budet om kjærlighet til alle mennesker, et program som alene kan skape en trygg og lykkelig framtid. Dersom menneskene vilde følge dette program, vilde de gjøre verden til et paradys med fred og lykke og velferd. Derfor appellerer Kirken i dag til alle, særlig til de unge om å flokke seg om Kristus, kongen, og å kjempe med glødende idealisme og total hengivenhet for ham og hans sosiale program.

Og jeg appellerer til dere, unge norske katolske menn og unge norske katolske piker, om med liv og sjel å gå inn for Kristus og hans program, slik som evangeliet og Kirken framlegger det både for den enkelte og hele verden. Skal vi hjelpe til å føre verden ut av kaoset, da trenger vi en ungdom som har en så sterk tro at den kan flytte fjell og som har en kjærlighet som er noe mer enn en ljomende malm og en klingende bjelle. En ungdom som uforferdet flokker seg om den katolske fane og som vet at vi ikke er her på jorden for å ha det godt, men for å gjøre det gode og hjelpe det gode til seier.

Kampen i dag står om alt eller intet. Dere vet at Kristus ikke tåler noen likegyldige eller nøytrale. «Den som ikke er med meg er mot meg», sier han. Disse ord tillater ikke noen annen fortolkning. De krever av alle et klart og avgjort standpunkt. Et enten eller. Det gis

her ingen tomme utflukter eller sidesprang. Den som stiller seg likegyldig overfor Kristus og hans program erklærer seg dermed for Kristi fiende. Derfor må dere i ett og alt følge Kristus og hans Kirke. Dere må ikke bare med halvt ore høre Kristi evangelium, ikke bare elske det med halv kjærlighet, ikke bare etterkomme det med halv vilje, men av fulle drag må dere drikke av denne kilde, elske den av hele deres sjel og la dens levende og livgivende vann strømme gjennom deres tanker, ord og handlinger.

Når dere no om et øyeblikk kneler ned ved Kristi hellige nattverdbord må dere la denne kjærlighet forme seg som en inderlig bønn for ham som er innbegrepet av vår hellige Kirke, all dens autoritet og nåderikdom, vår hl. Fader, paven, som i disse tunge tider ensom bærer ansvaret, skilt fra sine sønner og brodre, biskopene. Og så vil vi også alle be av vår sjels dyp: «Herre, gjør våre hender alltid renere, våre hjerter alltid lysere og varmere, hele vårt vesen alltid mer gjennomtrengt av din ånd, omskapt ved din ånd til det nye menneske skapt etter Gud og hl. sannhet.» Da blir deres bekjennelse: «Kristus er vår konge», og deres lofte: «Vi vil være tro mot Kristus», pantet på en lykkelig framtid.

Amen.

Den mest spennende veddekamp.

Grunnlaget for et modig ungdomsliv.

Av pater N. Perquin. S. J.

Oversatt av J. D.

Hvordan vinnes veddekamper?

Seieren vinnes ved taktikk og entusiasme.

TAKTIKK¹

Det gis ikke noe ergerligere enn å se en kjempeloper som i rasende fart fører ballen langt bakfra framover for hver gang å havne bak målet; likeledes ikke noe tåpeligere enn å se en spiller med ursterk kjempekraft, men som ikke gjør noe annet kjempehardt enn på måfå å sparke hit og så dit.

Ingen steder er taktikk mer påkrevd enn i vår kamp, som jo går mot de slueste motstandere: mot raffinerte bedragerske lidenskaper og vår enda lurere erkefiende: djevelen.

TAKTIKK ER DET å kjenne alle spilleregulene, helt igjennom. Også i praksis! Offside-reglene er vanskelige, men meget vanskeligere er de to hovedregler i himmelspillet, i hvertfall i praksis. Ora et Labora, heter de, be og arbeid.

Og be, når du skal be. En usedvanlig dyktig spiller, den hl. Aloysius, sa engang: Bonnen er den korteste og

¹ Bildene og terminologien tas fra fotball, men hver og en vil lett kunne finne det tilsvarende i ski eller ishockey f. eks.

beneste veg til «målet». — Han sa: «til fullkommenheten», men det er det samme! Å arbeide. dvs. å gjøre det du skal gjøre. Å gjøre det du innser skal gjøres. Å sove når du skal sove, men å lese dine lekser når det er posten på programmet. Det finnes sånne ufordragelige storskrytere som med munnen er de hendigste og fineste og mest storslagne spillere, men husk i særdeleshet:

Det gis bare ett bevis for at man kan noe, og det er: å handle!

TAKTIKK ER DET: å beherske de fine trikk. La oss være ærlig: den virkelige beundring vekkes av det fint uttenkte og sikkert utførte trikk som motstanderen ikke kan sette noe opp mot.

Det er absolutt synd at i vårt tilfelle de fleste, virkelige de fleste ikke kjenner trikkene. Vet du hvor de er å finne? I edelmodigheten. Mot edelmodigheten vet djevellen ingen utveg, ballen kommer støtt et annet sted enn han trodde.

Er en gutt rasende på en annen og han ikke bare tilgir, men gjør ham attpå enda en tjeneste når han sitter i knipe, da mister den sorte vennen fatningen.

Utfører en gutt alltid sitt arbeid (oppgaver, lekser, ærender) og foresetter han seg en kveld å bli ferdig med alt sammen på rekke og rad, selv om telefonen bringer ham en innbydelse til en hyggelig «geburtsdag» hos venner, så han må svare: «Jeg kan ikke, arbeidet mitt er ikke ferdig,» — da går svartevennen fra vettet.

Et eneste sprang i ekte kjærlighet — skriver en forfatter — kan ha like stor innflytelse som årevis askese på vann og brød, med selvpining hver dag. Dette siste er jo heller ikke meningen nettopp, men du får da i hvertfall gjøre det første sprang i dypet hvis du vil lære å å stupe. Stå ikke og nøl og delibere med deg selv: skal, skal ikke; gjør det!

Når vannet tidlig om sommeren enno ikke har den deiligste temperaturen, så finnes det gutter som bare står og går omkring på bredden, enda en gang slår armene over brystet, enda en gang spør hvor kaldt det er. Slik går det enno mange flere gutter når det gjelder en god gjerning. Vis da litt energi!

Først må du en gang ha fått deg selv til en modig dåd før du for alvor kan føle hvor fint det er.

Frykten er den piskan hvormed treghet, lunkenhet og halvhet dreper alt høyere streben i oss og hvormed det henviser oss til ubetydelig middelmådighet.

TAKTIKK ER DET: å kjenne egen kraft og egen svakhet. En tettbygget spiller kan få tyngre gutter til å fortvile hvis han er på sin post og akkurat på det riktige øyeblikke viker unna og med en smidig sving kaster seg forbi dem.

Denne selverkjennelses taktikk kjenner ungdommen såre lite til, noe som ikke er så underlig; men underlig er det at mange unge så sjelden spør sin trener, dvs. sin åndelige rådgiver, hva egentlig deres styrke og hva deres svakhet er. Hvor mange gjør det?

Vi er ikke alle like. En som er redd av seg, kan uten vanskelighet innbille seg selv at han er usedvanlig snill og god, siden han aldri får et straffarbeid på skolen, eller en bemerkning fra sjefen, men tvertom hver og en

har rost ham; fordi han aldri kommer i krangel med noen og aldri fornærmer en. Men eier han også motet til å vise sin overbevisning? Vet han også at all slavisk tjeneste er et menneske uverdige, og at underkastelse bare er dyd når det er Guds vilje som oppfylles ved det?

En annen igjen kan straks med selvtilfredshet konstatere at han aldri slavisk adlyder; men kan han adlyde? Kan han føye seg, og ikke bare i det ytre, men ut fra et høyere prinsipp?

Det som ikke koster den ene noe, krever heltemot av den andre.

Det vi hører i en preken, passer i vår oppfatning alltid best for andre.

Vil du kjenne ditt svake punkt, legg da merke til hva man i alminnelighet bebreider deg, eller hva noen «i sinna» slengte deg i ansiktet, og prøv deg selv om det kanskje virkelig var «mål».

Ønsk deg selv til lykke, hvis du en gang har hatt mot nok til å fortelle en klok rådgiver alt det du tenker over og lengter etter og er redd for, og da kan du snart si om taktikken: «No har jeg det,» hvis du da omsetter tingene i praksis.

TAKTIKK ER DET: å kjenne din alders eiendommeligheter og de omstendigheter som er særegne for din omgivelse, o. l. Hver fotballklubb har sitt eget preg, og det er klokt først en gang å gå og se den i en kamp mot andre. Hvorfor? Ikke nettopp for å få vite hva de gjør, men for å få vite hva du skal gjøre!

Hva er no våre omstendigheter?

Vi bor i en storby.

Hver eneste dag står vi under innflytelse av reklame og plakater. Vi har lett for å tro den offentlige mening. Vi ser det som frister, utstillet foran våre øyne, og alt og alle prøver å friste og lokke oss. Vi kan peke på et utall av eksempler fra andre mennesker, som vi kan rettferdiggjøre vår oppførsel med. Hver og en har følge; hver og en går på kino og teater uten å bry seg om hva som går der. Kan renhet i de omstendigheter være vår sterke side?

Vi er også mer mottagelige enn godt og nyttig er.

Mottagelighet er vakker, for så er man det også for alt som heter ideal, men det har sine farer og: vi nøyer oss så fort med følelser og glemmer handlingene; vi taper så fort motet, vi lenges så altfor meget etter sympati; vi er umåteholdende redd for litt hardhet og anstrengelse.

Derfor trenger vår ungdom en hard trening! For, hvor slapp kan jo egentlig en prektig ungdom være, når det blir riktig kaldt eller varmt! Hvor kresne kan de være! Hvor sitter de gjerne i sofaen og gyngestolen, og hvor har de lett for å drømme!

Men vit, av disse årene avhenger det, hva du seinere kommer til å være! Vær redd når du ser, at du taper din spennkraft og at du må tenke deg om, minst tre ganger, før du reiser deg for å gjøre en en tjeneste. Vær redd når man må love deg det og det for å få deg til å gjøre noe.

Gjør det gode fordi du vil være god! —

(forts.)

Neste gang: Entusiasme. —

Ungdomsdagen.

Kristi kongefest 31.—X—194.

I

Ungdommens felleskommunion.

Det som skal vise om vår ungdom forstår meningen med en ungdomsdag, katolsk ungdomsdag, er hvor stor deltagelsen ved den høytidelige felleskommunion er. Da kan vi vise at vi har forsått at uten at vi benytter de rikdommer som er gjemt i sakramentene, kan vi ikke fylle de krav som stilles til oss katolske unge i dag.

Dette viste da også ungdommen på Kristi konge fest 31. oktober. Langsamt, men sikkert fyltes de forreste benkene i St. Olavs kirke med helt unge og litt eldre unge. I år som i fjor var det dialogmesse. Desverre var det ingen til å spille ungdomssangen til å begynne med, men da trinbønnen begynte var det et kor av stemmer som svarte biskopen taktfast og klangfullt. Denne form for messeandakt er mer enn ellers i kontakt med den forrettende prest i dette tilfelle vår biskop, ja en føler seg ett med selve messeofferet. Biskopens preken til oss var preget av det alvor som tiden krever, men ikke desto mindre av en begeistring og interesse for ungdommens sak, som selv den kaldblodigste måtte bli smittet av. Det var da også hans ønske at alle de kommunioner som ble mottatt av ungdommen på denne dag skulde ofres for vår hl. far, Pave Pius. Kommunikantene var så mange at foruten biskopen måtte også pastor Duin hjelpe med kommunions utdeling.

Etter messen var det felles-frokost, selvfølgelig bare krisearrangement, slik at alle hadde mat med seg, men den var der dog likevel. De fleste foretrakk nok å gå heim og spise for da vi skulde fotograferes var vi ikke mer enn halvparten av deltakerne.

Som bildet viser gjorde biskopen oss den ære og stille seg opp sammen med oss. Det tradisjonelle besøk på kirkegården fant dette år ikke sted, på grunn av den knappe tiden. Da vi spredtes for å gå i høy-messen var det stemning som sikkert skyldtes visheten om at: «Vi sees på festen i kveld.»

RO-SA

II

Festmotet.

Dekkede bord pyntet med blomster var stillet på tvers over hele foreningslokalet helt inn til bakveggen, og det ble fullt hus. Foredragskateteret stod oppstilt og så jo litt høytidelig ut, men da det litt seinere ble be-

steget av Daniel Håkonsen med «Don Bosco» som selvvalgt emne, ble man beroliget, festlig som foredraget var, struttende av kunnskap og godt humør. Foredraget slo an på alle måter, ja, undertegnede satt på barnebenken bakerst og var vitne til hvordan småguttene gav sin livsglede luft på ekte Don Bosco-maner.

Italieneren Don Bosco, en av den nyere tids helgener, og som gjennom Håkonsens foredrag kom oss så fortrolig nær, var utrustet med de ypperste gaver og egen-skaper, legemlig sterk og sunn, sjelelig robust og allikevel folsom og mottagelig, — med hjerte og forstand forankret i Gud gjennom sin katolske tro og med begge bein fast på jorden. Uavlatelig prøvde hans fiender å spenne bein under ham og hans tiltak, men aldri fikk

de ham bort fra å omsette i praksis hver ny inspirasjon i hans arbeid for å bringe Guds rike inn blant de mest forkomne og mest hardkokte elementer. Hans arbeid for outsidersne blant samfunnets mannlige ungdom er som et eventyr og er et trosvitnesbyrd av høyeste rang som burde oppgløde all katolsk ungdom og tenne dens kampmot og vilje til selvfornektelse.

Så fulgte «Norvegia Catholica», en kampsang som sluttet seg godt til foredraget. Og derpå kom bordets gleder med kaffe og kaker a la mode, og Mullene var kveldens raske og behendige lotter.

Best det var, trinet fire pensjonatskoleelever inn av bakdøren, stillet seg ved pianofortet og intonerte. De var kledd i tekkelig svart, kjenningstegn: hvit krysan-temum og briller. De unge mennesker koketterte både med briller og toner så hele det mottagelige publikum fikk hjerteklapp. Og fikk vi en illusjon også? Av en fredelig heimlig stund, fjernt fra verdens oppskakende larm, ombølget av små fortrolige melodier til trøst for hjertet. Det var en hel liten musikalsk soiré vi fikk, og Eddie, Anton, Signe og Rolf — de to siste henholdsvis solist og dirigent-pianist, som stod for ytelsene, ble til slutt hyldet med tre ganger tre hurra.

Så var det den obligatoriske ynglingeavis, redigert av Hans Bruce. Av bidragene merket man seg en skildring av en tur hvor ynglingene gikk i vannet et sted

ute i fjorden, og det hele var behagelig bløtt — — samt sluttinserteret, en betraktning over litteratur og moderne mennesker, sett på bakgrunn av vår hellige tro. Det var mandig dette lille oppsettet, og ungdommelig i beste forstand. Det var en glød i det som varmet hjertet og som lover godt for framtiden. Takk, Hans, hold fram som du stevner!

Soknepresten holdt en liten tale for gledens korte og dyrebare sekunder, og Hans Høyærverdighet Biskopen satte dagens og festens punktum — eller rettere utroptegn: Glem aldri Kristus, Kongen, elsk Ham og vær trofast!

Jeg har ikke nevnt et ord om Ro-Sa, nei, for han skal ha siste ordet. Kveldens «konfransier», ungdomsdagens ildsjel og hovedarrangør! Kjære Rolf, når du står og ser ut over din elskede ungdom, og øynene dine stråler i usekvisk glede over at alt går godt, da smelter våre hjerter og vi tilgir deg alle de gangene vi har vært i tottene på deg for ditt overdådige temperament!

Takk for denne gang!

ILA

Hechjemme. —

Oslo. Mariakongregasjonens avholdt generalforsamling den 17. oktober. Det nye styre er sammensatt slik: Maria Müller, prefekt — Angela Endresen, assistent — Margrethe Høye, assistent og kasserer — Sigrid Halle og Aslaug Hoch-Nielsen, consultores — Ruth Weyergang Ellefsen, sekretær. — Hs. høyærverdighet biskop Mangers, som foreløpig vil fungere som preses for kongregasjonen, godkjente styret på møte den 3. november i biskopens kapell.

Sekr.

Hamar. Kristus-konge dagen var Hamar menighet så heldig å ha pater Høgh fra Fredrikstad på besøk. Om morgenen holdt vår ærede gjest høymessen og han holdt en aktuell preken om Kristus-konge, idet han især pekte på hvor Kristus-fattig vår tid var. Om aftenen var det ungdomsfest. St. Agnes foreningen (2 avdelinger på 30—40 piker hver) og Gutteforeningen (9 gutter) samledes i foreningslokalet hvor der avvikledes et helt festprogram. Festen avsluttedes i kirken hvor pater de Pæpe holdt en ungdomspreken. — Etter andakten var det «familiefest». Her var igjen pastor Høg det sentrale punkt. Han bar aftenens byrde og han har også ansvar for at den ble så vellykket. Pastor holdt et glimrende foredrag med lysbilder over to valfartssteder i Italia: Loreto og Pompei. I halvannen time fengslet foredragsholderen oss med sin bergenske veltalenhet og lysbildene understreket godt det oppbyggende og belærende foredrag: Vår like begavede som villige trossfelle, pianist Thoralf Norheim, var som alltid rede til å henvføre oss til rhapsodienes og etudenes opphøyede musikalske regioner.

Aderam.

Oslo. Fellesbasaren for St. Halvards- og St. Olavslaget ble åpnet søndag den 7. november. Oppfordringen til menighetene om å betenke basaren med utlodningsgjenstander hadde overtruffet alle forventninger. Takket være de mange givere kunde derfor basaren åpne sine dører uten det krisepreg man først hadde fryktet. — Aftenen bød også på god underholdning. Sangeren herr Oscar Raam foredrog, sikkert og godt akkompagnert av herr Rolf Østbye, en del sanger som han høstet meget bifall for. — Teatergruppen var fordelaktig

Kimer I Klokker

er utkommet!

Pris kr. 2.00

representert med «Troll til kjærringar», en liten, lett en-akter, som gikk med fart og humør. Bemerkes må også den dristighet og eleganse med hvilken en ikke-fagmann hadde malt kulissene, det var etter min mening det morsomste jeg har sett i den genre på den lille scene i Akersgaten. — Lørdag den 13. november hadde barna sin spesielle aften hvor de selv stod for underholdningen, og at de nok forstod sine saker, måtte jeg slutte av et spørsmål fra en av de ivrige små tilskuere og tilhørere etterat det var servert et «non-stop» program på en time: «Er det ikke mer?»

H.

Stabekk. St. Olavslaget på Stabekk hadde møte torsdag 11. nov. Aftenens foredragsholder var frk. Gertrud Falkanger som talte om den hellige Katarina av Siena. — Den hellige kvinne ble født i 1347 og var det 25. barn i en åktverdigg borgerfamilie. 6 år gml. hadde hun sitt første syn. Kristus viste seg for henne over dominikanerkirken i Siena og vel-signet henne. Fra no av tilhørte hennes liv Gud. Hun viet seg til ensomhet, bønn og begynte med bostøvelser. 15 år gml. hadde hun atter et syn. Den hl. Dominikus viste seg for henne og sa: «Du skal en gang bære min ordensdrakt.» Men hun måtte gjennomgå mange vanskeligheter og meget motgang før hun fikk sitt ønske oppfylt: å inntre i den hl. Dominikus's tredje orden, og fra den stund kjente hennes virke ingen grenser. Hun var utrettelig i sitt arbeid med å pleie de syke og utallige er de undere som er fortalt om henne. Det 14. århundre var en nedgangens tid. På grunn av stadige kamper hadde paven forlatt Rom og flyttet til Avignon, til stor skade for Kirken. Katarina arbeidet no for 3 ting: reform i Kirken, pavens tilbakevenden til Rom og korstog mot de vantro. Utallige er de politiske skrifter hun har sendt både konger og fyrster. Hun døde i 1380 bare 33 år gml. — Etter det interessante foredrag var det bevertning. Seinere på aftenen var det deklamasjon av frk. Borch og opplesning av herr Markussen. De høstet begge livlig bifall.

Sekr.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. Boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo